

Valgåpning

Trondheim, 11. august 1995

Nå er vi i gang. For oss handler valgkampen om hvorfor du bør stemme på Arbeiderpartiet den 11. september.

Det enkle og korte svaret er dette: Hvis du vil være med å sikre det norske velferdssamfunnet og bygge det videre ut - da bør du gi Arbeiderpartiet din støtte.

Ved stortingsvalget for 2 år siden tok vi stilling til hovedkursen for Norge. Nå er det utformingen lokalt det står om.

Valget dreier seg om hvilken politikk som de neste fire åra skal prege samfunnsutviklingen lokalt. Det dreier seg om de mange konkrete vedtakene som betyr noe i den enkeltes hverdag.

Vi må bruke de mulighetene som en stø kurs for landet gir oss. Hvis disse mulighetene ikke brukes ute i kommunene - ja, da får vi jo ikke den utviklingen og de resultater vi har satt oss som mål.

Derfor er det så viktig at Arbeiderpartiets politikk kan prege arbeidet også i fylkestingene og kommunestyrene. Det er da - når politikken bygger på de samme verdiene lokalt og nasjonalt - at vi best kan sikre en stø kurs videre.

Da kan vi klare det som er det overordnede i politikken: Å gi folk trygghet i hverdagen og en bedre framtid for barna og barnebarna våre.

Et velferdssamfunn må bygge på både plikter og rettigheter. Vi vil ha en rettferdig fordeling av samfunnets ressurser samtidig som alle etter evne må være med og skape de verdier vi er avhengig av. Disse kvalitetene ved det norske samfunnet er resultat av politiske valg og demokratiske beslutninger. Men det er også resultatet av den enkeltes innsats gjennom generasjoner. Arbeiderpartiet vil sikre velferden og bygge den videre ut.

Velferdstaten, det er det samfunnet som gir oss alle en trygg og solid bunnplanke for de håp og ønsker vi har i livet. For familien og fellesskapet, på arbeid, og i lokalsamfunnene.

- I velferdsstaten er det arbeid til den som kan arbeide.
- Det er utdanningstilbud til alle.
- Det er pleie og helsetilbud til dem som trenger det.
- Det er sosial omsorg for dem som er avhengig av det.
- Det er mer trygghet i gatene og for hjemmene.
- Og velferden blir halv og ikke hel om den sikres på bekostning av natur og miljø.

Det er her vi skal satse. Mange av disse oppgavene er jo kommunepolitikkenes egentlige oppgave. Derfor er kommunevalget så viktig. Derfor er det så viktig å møte opp og ta ansvar den 11. september.

Arbeiderpartiet forplikter seg til: Arbeid, velferd, kamp mot kriminalitet og narkotika, og vern om natur og miljø.

Dette er vårt hovedbudskap. Det er dette vi står for: En konsekvent politikk der det er sammenheng mellom det som skjer i kommunene og fylkene, på Stortinget og i Regjeringen, og over grenser og generasjoner.

For trygghet i hverdagen sikres bare av en sterk og vital velferdsstat. Det koster. Det krever rett og slett at landets økonomi er solid. Ja, det krever ikke minst at kommunene har en sterk økonomi.

Det er ikke mange årene siden at kommunene slet med stor gjeld og inntekter som ikke strakk til. Nå har kommunene fått mer å rutte med - mer til de velferdsgodene som sikrer en tryggere hverdag for folk flest.

Velferden er avhengig av et sterkt produksjonsliv og en solid nasjonal økonomi. Det er arbeidet som trygger velferdssamfunnet. Vi har ført en lang og seig kamp mot arbeidsløsheten. Kampen pågår fortsatt. Den er ikke endelig vunnet. Fortsatt truer ledigheten på så mange kanter. Den har rammet så alt for mange, men nå er vi på rett vei.

31 tusen flere kom i arbeid i fjor. Vi forventer omtrent like mange i år. Se på det Arbeiderpartiet har gjort når du bestemmer deg, om du sammen med oss vil brette opp ermene og nå vår mål om hele folket i arbeid! For dette er jo en enda større utfordring i dag enn for noen tiår tilbake. Nå gjelder arbeid til alle både kvinner og menn. Vår politikk har gitt oss et overtak i kampen mot ledigheten. Denne kampen vil vi føre videre med uforminsket styrke. Dette er vårt løfte. Dette er vår plikt!

Ikke bare må vi gå videre for å øke verdiskapningen og sysselsettingen, slik vi har greid de siste årene. Vi må også sikre skatteinntektene til kommuner og stat. Vi må gå videre for å satse på utdanning og opplæring slik at vi frigjør kreftene og evnene i hver og en av oss. I vårt velferdssamfunn er det bruk for alle - vi trenger rett og slett hverandres arbeid.

Velferdsstaten koster, og regningen må dekkes gjennom en rettferdig fordeling.

Jeg ber derfor de partier som allerede nå er ute og sier de vil redusere skatter og avgifter, om å si klart fra om hvilke velferdsgoder som skal bort - og hvem det er som skal betale mer. For svært mye av det vi betaler i skatter og avgifter her i landet, går til å sikre inntekter til det som kommuner og fylker har ansvar for som barnehager og skoler, helsestell, eldreomsorg og kommunikasjoner. Først når vi får vite noe om hva det er vi skal gjøre mindre av, kan vi føre en debatt om de viktige valgene vi her står overfor.

Arbeiderpartiet sier klart fra: Hvis vi skal mestre de store utfordringene vi står overfor i velferdspolitikken de kommende årene, da er det ikke rom for å kutte i de offentlige inntektene.

Gjennom politisk engasjement og utvikling av demokratiet har vi skapt trygghet og et mer rettferdig samfunn. Men det betyr ikke at holdninger og den enkeltes ansvar for egen adferd skal svekkes.

Arbeiderpartiet har aldri ment at alle utfordringer - alle samfunnsproblemer - kan løses gjennom offentlige budsjetter. Vi har aldri ment at vi kan fri oss fra samfunnsansvar gjennom å betale skatt. Tvert om mener vi det er viktig med egeninnsats - hver for seg eller sammen med andre.

Men fellesskapet må sette grenser. Et samfunn der folk får gjøre akkurat hva de vil uten hensyn til andre, blir den sterkestes rett.

Vi må respektere andre og hverandre - andres liv, helse og eiendom. Vi må føre en felles kamp mot mobbing, vold, narkotika og annen kriminalitet. Her skal vi være krystallklare: Det gjelder grenser for anstendig opptreden og vi må stille krav om respekt for andre.

Dette er et politisk ansvar. Men det er også et personlig ansvar - for foreldre, skole, lokalmiljø, unge som eldre. Et styrket politi og effektiv oppfølging ved lovbrudd må gå hånd i hånd med positive kulturtilbud, personlig moral og trygge oppvekstmiljøer.

Framtidens utfordringer krever en sterk offentlig sektor, egeninnsats og dugnad. Vårt moderne velferdssamfunn krever at mer løses i fellesskap enn tidligere. Men samtidig kan ikke det offentlige løse oppgavene uten at det også finnes kreativitet og skapertrang ute i det enkelte lokalmiljø.

Høyres gjennomgangsmelodi er at en stor offentlig sektor overlater færre beslutninger til den enkelte og fratrar menneskene viljen og evnen til selv å gjøre noe. Da vil jeg spørre: Hvilke beslutninger? At det ikke er plass på videregående skole til 16-åringen? At tre-åringen ikke får barnehageplass? Eller er det kanskje beslutningen om at den arbeidsledige 40-åringen ikke skal få tilbud om arbeidsmarkedstiltak og mulighet til omskolering?

I virkeligheten er det jo slik at velferdsgodene øker den personlige friheten og gir den enkelte større valgfrihet, en valgfrihet som flere nyter godt av uavhengig av familiebakgrunn eller økonomi.

Mindre offentlig ansvar betyr mindre muligheter for den enkelte, større forskjeller, mer makt til den private sektoren - og mindre trygghet for folk flest. Når Høyre kritiserer staten og det offentlige, kjemper de mot den demokratiske makt folkevalgte representanter er blitt gitt i valg. Det har Høyre alltid gjort. Trygve Bratteli sa det enkelt og greit: "Høyre har alltid dannet baktropp når demokratiet har vært i utvikling".

Folkevalgt styring og felles ansvar er et kvalitetsstempel ved det norske samfunnet. Vi er tjent med et samfunn som bygger på likeverd og like

muligheter. Vi tror på et folkevalgt ansvar, en rettferdig fordeling, og en trygghet som skal omfatte alle.

Folkevalgt styring der rettferdighet og likeverd er satt i sentrum - det er det som har gitt oss et velferdsnivå vi før knapt kunne drømme om. Ingen kan vise til politiske systemer som virker bedre. Men - de virker aller best når politikken bygger på de samme verdiene, både nasjonalt og lokalt.

Derfor betyr det noe for folks hverdag hvilke politiske ideer som får prege lokaldemokratiet - hvilke krefter som får utvikle de lokale velferdstilbudene, og som best kan utnytte de handlingsmuligheter som politikken nasjonalt legger til rette for.

Husk, det er resultatene som teller både nasjonalt og lokalt. Og med en høyere sysselsetting, flere arbeidsplasser, økte investeringer, lavere prisstigning og lavere renter, har vi også det grunnlaget som gir best uttelling for lokale tiltak og initiativ.

Sett ikke denne kursen over styr. La politikken som nå lykkes nasjonalt, også få utfolde seg lokalt. Det er den beste garanti for stø kurs, økt velferd og en tryggere hverdag.

Vi går til valg mens det er krig i Europa. Den største menneskelige katastrofe i Europe siden den andre verdenskrig, herjer i det tidligere Jugoslavia. Vi har sett hvor vanskelig det er å skape fred når partene selv ikke vil. Jeg tror det er bred støtte til den sterke humanitære innsats vi gjør. Hittil har vi gitt omlag en milliard i humanitær hjelp og vår FN-innsats er betydelig.

Bosnia er ikke noe tema i den norske kommunevalgkampen. Men la oss greie to ting den kommende måneden: La oss føre en ryddig valgkamp i Norge der skillelinjene mellom partiene kommer klart frem, og la oss stå sammen i å lindre menneskelig nød så langt vi kan i det tidligere Jugoslavia. La demokratiet fungere her i Norge. La oss samtidig stå mest mulig samlet i vår solidaritet med krigens ofre. Vårt demokrati er sterkt nok til å greie dette.